

A mesterséges intelligencia etikus és felelős használata

Programfüzet

Időpont:

2026. június 18. (csütörtök) 13:00-16:15

Helyszín:

Budapesti Gazdaságtudományi Egyetem (BGE)
Menedzsment Kar

1149 Budapest, Buzogány utca 10-12., I. előadóterem

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
GAZDÁLKODÁSTUDOMÁNYI
BIZOTTSÁG
Képzési
Munkabizottság

Kerekasztal beszélgetés és vitafórum

Az MTA Gazdálkodástudományi Bizottság Képzési Munkabizottsága (MTA GTB KMB) és a Budapesti Gazdaságtudományi Egyetem (BGE) társszervezésében kerül megrendezésre a műhelykonferencia 2026. június 18-án, 13:00-16:15 között a BGE Menedzsment Karán (1149 Budapest, Buzogány utca 10-12., I. előadóterem), amely a mesterséges intelligencia felsőoktatásban, kutatásban és tudományos életben betöltött szerepének aktuális kérdéseit, etikai dilemmáit és jövőbeli hatásait állítja a középpontba.

A mesterséges intelligencia mára nemcsak technológiai eszköz, hanem a tudományos munka, az oktatás és az intézményi működés egyik meghatározó alakítója is lett. Az MI használata új lehetőségeket nyit az oktatásban és a kutatásban egyaránt, ugyanakkor alapvető kérdéseket vet fel az emberi teljesítmény, a tudományos hitelesség, valamint az oktatói és kutatói felelősség kapcsán. Hol húzódik a határ az MI támogató szerepe és az emberi alkotómunka között? Mit tekinthetünk még valódi oktatói, vagy kutatói teljesítménynek egy MI-alapú felsőoktatási környezetben? Hogyan változik a tudás átadásának, számonkérésének és értékelésének folyamata, ha az oktatók és hallgatók is mesterséges intelligenciát használnak? Miként alakul át a publikációs folyamat, ha a szerzők, bírálók és szerkesztőségek is MI-t alkalmaznak? Milyen jogi, etikai és intézményi keretek szükségesek ahhoz, hogy az MI alkalmazása valóban az oktatás és a tudomány fejlődését szolgálja?

A műhelykonferencia célja, hogy fórumot biztosítson ezen kérdések megvitatására, különböző szakmai nézőpontok bemutatásával. Az első részben a kerekasztal-beszélgetés résztvevői tartanak rövid előadásokat a mesterséges intelligencia jogi, gazdasági, oktatási és kutatómódszertani aspektusairól, míg a második részben kerekasztal-beszélgetés és vitafórum keretében nyílik lehetőség az eltérő álláspontok ütköztetésére.

A rendezvényt vitafórumnak szánjuk, ahol nem csupán válaszokat keresünk, hanem a helyes kérdések megfogalmazására is törekszünk: hogyan alakítható ki a mesterséges intelligencia felelős és etikus használatának kultúrája a felsőoktatásban és a tudományos életben.

Regisztráció

https://mtagtb-kepzesibiz.hu/jelentkezesi-urlap-mi_etika-konferencia/

Program

13:00-13:15	Megnyitó: Berács József MTA Gazdálkodástudományi Bizottság, Képzési Munkabizottság elnök, Professzor Emeritus (Budapesti Corvinus Egyetem) Köszöntő: Andor György rektor (Budapesti Gazdaságtudományi Egyetem)
13:15-14:30	I. Előadások a kerekasztal beszélgetés résztvevőitől Moderátor: Berács József (Budapesti Corvinus Egyetem) Frivaldszky János egyetemi tanár, tanszékvezető, jogfilozófus, politológus (Pázmány Péter Katolikus Egyetem): "Mit tehetünk, amikor az agyunkat akarják foglyul ejteni?" Kádár-Csoboth Péter Associate Partner, felsőoktatási szegmens vezető (IFUA Horváth & Partners): "Ügynökök a templomban" Krajcsák Zoltán egyetemi tanár, DI programigazgató (Budapesti Gazdaságtudományi Egyetem): "A helyes kérdéseket tesszük-e fel az MI kutatásra gyakorolt hatásairól?" Szűts Zoltán egyetemi tanár, dékán, tanszékvezető, doktori iskola vezető (Eszterházy Károly Katolikus Egyetem): "A mesterséges intelligencia kettős természete és diszruptív hatásai" Zatykó Zsuzsanna mesterséges intelligencia és technológiai szakjogász, közgazdász: "Mesterséges intelligencia: veszély vagy esély?"
14:30-15:00	Kávészünet
15:00-16:10	II. Kerekasztal beszélgetés és vitafórum Moderátor: Rajcsányi-Molnár Mónika MTA GTB Képzési Munkabizottság titkár, főiskolai tanár, rektorhelyettes (Dunaújvárosi Egyetem) Frivaldszky János (Pázmány Péter Katolikus Egyetem) Kádár-Csoboth Péter (IFUA Horváth & Partners) Krajcsák Zoltán (Budapesti Gazdaságtudományi Egyetem) Szűts Zoltán (Eszterházy Károly Katolikus Egyetem) Zatykó Zsuzsanna szakjogász, közgazdász
16:10-16:15	Zárszó: Berács József MTA Gazdálkodástudományi Bizottság, Képzési Munkabizottság elnök

Előadás kivonatok

FRIVALDSZKY JÁNOS: Mit tehetünk, amikor az agyunkat akarják foglyul ejteni?

Az idegtudományok, s a neuropszichológia legújabb eredményeit a neurotechnológia és a mesterséges intelligencia olyan módon használja a fogyasztók és a polgárok mindennapjaiban, hogy azok bár első látásra az ő igényeiket, kényelmüket, jól-létüket szolgálja ki, mégis számukra igen komoly veszélyekkel járnak. Kognitív, érzelmi, pszichés viselkedésük digitális kiismerése, neuroadataik külső felhő-alapú adatbázisokban való tárolása és algoritmusok általi feldolgozása révén az anyagi érdek vezérelt óriás techcégek személyre szabottan vissza is képesek hatni az agyi folyamataikra, s így a döntéseikre is. A fogyasztókat a kiismert idegrendszeri, agyi folyamataik alapján a kétirányú agy-számítógép interfészen keresztül lehet manipulálni, felügyelni, s a neuromarketing révén folyamatos vásárlásokra és egyéb anyagi természetű cselekvésekre, szokásokra rábírní. Ennek lehetősége komolyan veszélyezteti a fogyasztók személyi és mentális autonómiáját, cselekvési szabadságát és ezért emberi méltóságát. Ezért szükség van az ezeket védő neurojogok megfogalmazására és azok hatékony védelmi rezsímjének létrehozatalára és működtetésére.

KÁDÁR-CSOBOTH PÉTER: Ügynökök a templomban

A Mesterséges Intelligencia felsőoktatási alkalmazásáról folytatott nemzetközi szakmai diskurzus fókuszában mára a komplex intézményi működés szinte minden dimenziója megtalálható, miközben a hazai intézmények mostanra jutnak el a hallgatói MI használat gyakorlatának, etikai kérdéseinek szabályozásáig, alkalmazási pilóták fejlesztéséig. Az oktatásmódszertan, a tanulástámogatás, az értékelési rendszerek, az etikai kihívások, a képzési tartalmak, a fejlesztendő kompetenciák, az adatvédelmi gyakorlatok, az esélyegyenlőségi és hozzáférési kérdések, a tudományos tevékenység, az adminisztráció és a támogató

funkciók megszervezése, kivétel nélkül érintettjei (lesznek) a technológia által generált változásoknak. Az oktatók, a hallgatók, a vezetők, a támogató munkatársak hatékonyabb, jobb minőségű, eredményesebb feladatellátását sikerrel támogathatja az ésszel és felelősséggel alkalmazott mesterséges intelligencia. Elvileg. Ugyanakkor a (magyar) felsőoktatási intézmények az egyedi igényekre szabott, hiperperszonalizált és generációs igényekre optimalizált tanulási folyamat, valamint az egyes kurzusok szakmai tartalmára specializált, 0-24-ben elérhető, legtöbb kérdésre helyesen válaszoló MI tutor nélkül is értékajánlati kihívásokkal küzdenek a hallgatók felé. Vajon az egyetemeken esetében az önfelszámolás, vagy az újrapozicionálás eszköze lesz a mesterséges intelligencia? Milyen alkalmazási irányok teremtenek értéket? Melyek növelhetik a felsőoktatás iránti érdeklődést és keresletet? Melyek indíthatnak el nem kívánt adaptációs folyamatokat, amelyek megállíthatatlanok lesznek? Az előadás ezekben a kulcskérdésekben hív közös gondolkodásra.

KRAJCSÁK ZOLTÁN: A helyes kérdéseket tesszük-e fel az MI kutatásra gyakorolt hatásairól?

A mesterséges intelligencia (MI) tudományban betöltött szerepének elemzése aktuális, népszerű téma, de ezek jellemzően még mindig olyan kérdéseket érintenek, mint pl. a kutató etikus magatartásának felértékelődése; az ember munka ellenőrzési funkciójának kiszélesedése; új kutatási területek MI-alapú azonosítása stb. Ezek jellemzően úgy érvelnek, hogy az internet megjelenése is jelentős lépés volt a tudományos tevékenység átalakulásában, és végül ehhez is sikeresen alkalmazkodott a társadalom. Hogy az új technológiával valóban a tudomány fejlődését hozza-e magával, érdemes az MI szerepét más szemszögből is elemezni. Meddig fogadható el az MI támogató szerepe a társadalomtudományi kutatásokban, és mi az a minimális emberi hozzáadott érték, amit teljesítményként, emberi kutatási eredményként még elismerünk: pl. ha a kutatási ötlet MI-alapú, akkor az arra épülő tanulmányt mennyire tekinthetjük sajátunk?

Ha lehet az MI-alapú világban ilyen emberi hozzáadott érték, akkor ennek milyen olyan mechanikája van, amit az MI nem képes modellezni és átvenni? Ha mégis képes átvenni, akkor baj-e, hogy végeredményben nem az ember végzi ezeket a tudományos projekteket? És ha valóban átveszi e szerepet az MI, vajon hogyan fog tudni megbirkózni a korábbi társadalomtudományi kutatási eredmények sztochasztikus, egymásnak gyakran ellentmondó következtetéseivel? Egyáltalán ez a tulajdonság értéknek tekinthető a társadalomtudományokban, vagy szükséges rossz? És végül a kutatási eredmények publikálási folyamatára milyen hatást fog gyakorolni az MI, ahol a bíráló és a szerkesztőség is MI-t használ, túl tud-e élni egy MI-használatot tudatosan kerülő kutató?

SZÜTS ZOLTÁN: A mesterséges intelligencia kettős természete és diszruptív hatásai

A mesterséges intelligencia (MI) megítélése széles spektrumon mozog, az euforikus várakozásoktól a disztópikus félelmekig terjedően. Ez a polarizált percepció nemcsak a nagyközönség, hanem az MI-t mindennapi munkájuk során alkalmazó felhasználók körében is megfigyelhető. Jelen előadás célja az MI kettős természetének és a globális társadalom alrendszerére gyakorolt kreatívan diszruptív hatásainak mélyreható elemzése. Az elemzés elméleti kutatásokra és empirikus tapasztalatokra épül, konkrét példákon keresztül illusztrálva az MI transzformatív erejét. A vizsgálat fókuszában a munka, a tanulás és a szabadidő eltöltésének területe áll, bemutatva, hogy az MI miként alakítja át ezeket a szférákat, új lehetőségeket teremtve és egyben kihívásokat is támasztva a jövő társadalma számára.

ZATYKÓ ZSUZSANNA: Mesterséges intelligencia: veszély vagy esély?

Napjainkra a mesterséges intelligencia fejlődése rohamos méreteket öltött, használata nem csupán lehetőségként, sokkal inkább követelményként jelenik meg mind a napi munkavégzés során, mind a magánéletben egyaránt. Az MI rendszerek bevezetésével és használatával kapcsolatos szabályozási környezet az új mesterséges intelligencia törvény (EU AI ACT) bevezetésével, annak kockázatalapú megközelítésével kialakításra került, azonban az AI rendszerek bevezetése és használata már most is számos jogi problémát vet fel. A rendszerek kockázati kategóriákba sorolása attól függ, mire használják és milyen hatással van az EU AI ACT által védett érdekekre, jogokra. A mesterséges intelligencia használata olyan jogi kihívásokat hordoz, melyek főként a szerzői jog, az adatbázis-védelem, az üzleti titok, a védjegy, a személyes adat kezelés és a személyiségi jogok területét érintik. Rövid előadásom a mesterséges intelligencia bevezetésével és használatával kapcsolatos jogi kihívások és gyakorlati problémák áttekintését célozza a teljesség igénye nélkül.

Előadók, kerekasztal résztvevők

Berács József

az MTA doktora, emeritus professzor, Budapesti Corvinus Egyetem (BCE). Kutatóként és oktatóként a világ számos egyetemén megfordult (Stanford, Texas, Aston, Otago, Carleton, Babes-Bolyai egyetemek). Az Európai Marketing Akadémia (EMAC) volt elnöke, EMAC-fellow. Vezette a BCE Marketing tanszékét, a BCE Nemzetközi Felsőoktatási Kutatások Központjának (NFKK) alapító társigazgatója, majd igazgatója volt. Az MTA Gazdaságtudományi Doktori Bizottság tagja, az MTA-Gazdálkodástudományi Bizottság Képzési Munkabizottság elnöke. Kutatási területe a marketingstratégia, piacorientáció, nemzetköziesedés, különös tekintettel a felsőoktatásra. A BCE aranyérem (2004), a Magyar Köztársasági Arany Érdemkereszt (2006) és az MTA Cursus vitae aureus (2021) kitüntetettje.

Frivaldszky János

Frivaldszky János, tanszékvezető egyetemi tanár a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának Jogbölcseleti Tanszékén. Kutatásai az alapvető emberi jogok megalapozására irányulnak, különösen az emberi méltóság védelmét szem előtt tartva. Az ember természetéből kiinduló érveléseket alkalmazva több könyvet írt a természetjogról, annak történetéről és egyes alkalmazási területeiről. A transzhumanizmus veszélyének elemzése nyomán jutott el a neurojogok megfogalmazásának szükségességéhez. E témában fognak megjelenni legújabb publikációi. Volt a PPKE tudományos és külügyi rektorhelyettese, az egyetem kutatóközpontjának alapító igazgatója, továbbá közpolitikai és kormányzáselméleti kutatóműhelyt vezet a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen.

Kádár-Csoboth Péter

Kádár-Csoboth Péter felsőoktatás-menedzsment szakértő, 2009 óta az IFUA Horváth & Partners nemzetközi tanácsadó cég partnere, a vállalat oktatási üzletágának vezetője. Ezt megelőzően 2006 és 2009 között a magyar felsőoktatás fejlesztési célokat szolgáló Európai Unió pályázati konstrukciók tervezésével foglalkozott. Évente 15-20 tanácsadási projektet valósít meg magyarországi felsőoktatási intézményekben, döntően működésfejlesztési, stratégiai, teljesítménymenedzsment és vezetői döntéstámogatási témákban. Üzleti aktivitása mellett a Nemzetközi Felsőoktatási Kutatások Központjának tagja.

Krajcsák Zoltán

a Budapesti Gazdaságtudományi Egyetem kutatóprofesszora, az egyetem doktori iskolájának programigazgatója. Mérnöki, tanári és közgazdász végzettségeket szerzett a mai Soproni Egyetemen és a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen. PhD fokozatot 2014-ben, habilitációt 2022-ben szerzett gazdálkodás- és szervezéstudományok tudományágban. Szűkebb kutatási területe a szervezeti kultúra, az alkalmazotti elkötelezettség és motiváció komplex kapcsolatrendszere, emellett a jövőképes szervezetek ismérveivel és tudományometriai modellezéssel is foglalkozik. Több elismert, nemzetközi folyóirat szerkesztője, szakterülete számos folyóiratának rendszeres bírálója, a Web of Science adatai alapján e teljesítménye nemzetközi összehasonlításban kimagasló.

Rajcsányi-Molnár Mónika

a Dunaújvárosi Egyetem intézményfejlesztési és általános rektorhelyettese, habilitált főiskolai tanár. Doktori fokozatát 2008-ban szerezte közgazdaságtudományok területén, majd 2016-ban habilitált. Oktatási és kutatási tevékenysége elsősorban a vezetés- és szervezéstudományokra, az oktatásmenedzsmentre és a felsőoktatás fejlesztésére összpontosít, különös tekintettel a hallgatói sikeresség támogatására és a digitális tanulási innovációkra. Az oktatás mellett aktívan részt vesz szakmai közösségek munkájában: több hazai és nemzetközi tudományos és szakmai szervezet tagja, három doktori iskolában is témavezető, két tudományos folyóirat szerkesztőbizottsági tagja (Civil Szemle, Dunakavics). Kutatói, oktatói és tanulmányi ösztöndíjak keretében hosszabb-rövidebb időt töltött az Egyesült Államokban, Angliában, Indiában, Portugáliában és Tajvanon.

Szűts Zoltán

Prof. Dr. Szűts Zoltán digitális pedagógia, média- és információs társadalomkutató, egyetemi tanár, az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Pedagógiai Karának dékánja, a Neveléstudományi Doktori Iskola és az Oktatási Innováció Tanszék vezetője. Az Újvidéki Egyetem Szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karának docense. Több tucat WOS, Scopus cikk szerzője. Idézettsége meghaladja a 2200-at. Legfontosabb könyvei A világháló metaforái (Osiris), az Online (Wolters Kluwer) és A digitális pedagógia elmélete. Az open science - tudománynépszerűsítő - tevékenysége keretében rendszeres országos tévés, rádió és nyomtatott sajtó szereplésekben a tudományos kutatás fontosságára hívja fel a figyelmet. Az Ez itt a kérdés és a Delta rendszeres szakértője.

Zatykó Zsuzsanna

Mesterséges intelligencia és technológiai jogi szakjogász, befektetési és vállalatfinanszírozási tőzsdei szakjogász, belső kontrollrendszer szakértő, közgazdász. Egy évtizedet banki befektetési, illetve vállalati finanszírozási, értékpapír-forgalmazási területen töltött. Később közszolgáltatási területen kontrolling, monitoring rendszerek, valamint finanszírozási stratégiák kialakításán dolgozott, emellett számos publikációt jelentett meg adózás, számvitel, gazdasági jog témakörökben. Az elmúlt két évtizedben számos egyetemen végzett oktatói munkát. Jelenleg az egyes gazdasági szektorok mesterséges intelligenciahasználati gyakorlatával, szabályozottságával kapcsolatos jogi kérdésekkel, az MI vállalatvezetési területen való alkalmazási lehetőségeivel, emellett fokozott biztonságú rendszerek különböző szempont szerinti ellenőrzésével, hatékony belső kontrollrendszerek kialakításával foglalkozik.

MTA Gazdálkodástudományi Bizottság

Képzési Munkabizottság

A Képzési Munkabizottság küldetése

A hazai gazdálkodástudományi felsőoktatás szereplői – oktatók, kutatók, intézményvezetők – egyarántszembeesnek azokkal a gyorsan változó kihívásokkal, amelyek a képzési rendszerek tartalmi és szerkezeti megújítását teszik szükségessé. A Képzési Munkabizottság a kihívásokra válaszul jött létre újjáalakított formában 2024-ben, hogy szakmai párbeszédet ösztönözzön, és tudományos igényességgel járuljon hozzá a gazdálkodástudományi képzések fejlődéséhez. Az Akadémia megújult küldetését magunkra nézve is alkalmazva „a nemzet tanácsadója” szerepkört felvállaljuk és tagjaink kompetenciájára támaszkodva a mindennapokban is gyakoroljuk.

Célunk, hogy fórumot teremtsünk az oktatás és képzés aktuális kérdéseinek megvitatására, elősegítsük a jó gyakorlatok megosztását, támogassuk a módszertani megújulást, valamint hozzájáruljunk a tudományos fokozatszerzés rendszerszintű értelmezéséhez és fejlesztéséhez. Hiszünk abban, hogy a felsőoktatási tudásbázis és az akadémiai közösség együttműködése révén hosszú távon is értékes és hasznos eredmények születhetnek. A 2025-2026-os esztendőben a PhD képzés és a mesterséges intelligencia szabályozása áll tevékenységünk központjában.

Bízunk benne, hogy tevékenységünk felkelti érdeklődését, és számíthatunk az Ön szakmai hozzájárulására is a gazdálkodástudományi képzés jövőjének alakításában.

A Képzési Munkabizottság tevékenységének területei

- A 30 éves PhD képzés tapasztalatainak összegzése, szakterületeken átívelően.
- A tudományos fokozatszerzés egyes szakaszainak (PhD, habilitáció, egyetemi tanár, MTA doktora, akadémikus) egymásra épülése, menedzselése.
- A magyar gazdálkodástudományi köztestületi tagok képzési, felsőoktatási tudományos munkásságának nemzetközi láthatósága.
- Gazdálkodástudományi képzések Magyarországon, a képzések felépítésének egyediségei az egyes képzőhelyek tapasztalatainak tükrében.
- Gazdálkodástudományi és menedzsmentképzések trendjei, jellemzői.
- Módszertani színesség a gazdálkodástani képzések során: alkalmazott módszertani megoldások és tapasztalatok, digitalizáció és technológiai újítások alkalmazása a gazdálkodástani képzések során.
- Az üzleti iskolák és a gazdálkodástudományi képzések szerepének változása, jövőképei.

mesterséges intelligencia által generált kép

**MTA Gazdálkodástudományi Bizottság (GTB),
Képzési Munkabizottság**
Budapesti Gazdaságtudományi Egyetem (BGE)

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
GAZDÁLKODÁSTUDOMÁNYI
BIZOTTSÁG
Képzési
Munkabizottság

18 57
BGE